

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ที่เื้อื่อต่อพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามความคิดเห็นของครู ประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก
ชื่อนักศึกษา	นางอุบล ทองพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ฤกษ์ชัย คุณูปการ รองศาสตราจารย์ สธน โรจนตระกูล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรัชย์ ขวัญเมือง
สาขา	การบริหารการศึกษา
ปีที่สำเร็จการศึกษา	2543

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษ ตามความคิดเห็นของครูประถมศึกษาในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูประถมศึกษา จำนวน 325 คน จำแนกเป็นครูในเมือง 202 คน ครูในชนบท 123 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยตนเอง แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเลือกตอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามวัดเจตคติประเมินค่า 7 ระดับ ของออสกู๊ด (Osgood) เพื่อวัดพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 30 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูเพศชายและครูเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน แต่มีแนวโน้มว่า ครูเพศชายต้องการผู้บริหารโรงเรียนที่มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมากกว่าครูเพศหญิง

2. ครูในเมืองและครูในชนบท มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ ครูในเมืองต้องการผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมากกว่าครูในชนบท

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ต้องการผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 - 10 ปี

4. สำหรับการจำแนกวิเคราะห์เปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ครูในเมืองและครูในชนบทมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านสนับสนุนการกระจายอำนาจประสานความร่วมมือกับชุมชน ($\alpha = .01$) ด้านสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต ($\alpha = .01$) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\alpha = .01$) และด้านการระดมทรัพยากรจากแหล่งชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา ($\alpha = .05$) กล่าวคือ ครูในเมืองต้องการผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมผู้นำ แบบมุ่งงานมากกว่าครูในชนบททั้ง 4 ด้าน และครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ($\alpha = .05$) และด้านการสนับสนุนการกระจายอำนาจประสานความร่วมมือกับชุมชน ($\alpha = .01$) กล่าวคือ ผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป ต้องการผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีพฤติกรรมผู้นำแบบมุ่งงานมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 1 - 10 ปีทั้ง 2 ด้าน

Thesis Title   The Study of Leadership Behavior of the Elementary School Administrators that Support National Educational Act Year 1999 from the Elementary School Teachers' Opinions in Phitsanulok Province

Name   Mrs. Ubon Thongphun

Thesis Advisors   Associate Professor Ruekchai Khuncoopakarn
Associate Professor Satana Rajanatrakul
Assistant Professor Surachai Kwanmuang

Field in   Educational Administration

Year   2000

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the elementary school administrators' leadership behavior according to Phitsanulok's elementary school teachers' opinions. The sample was 325 elementary school teachers who were sampled by a stratified random selection technique consisting of 202 teachers from urban schools and 123 teachers from rural schools. The questionnaire developed by the researcher which was used as an instrument in this study. It had two parts, the first part was the samples' personal data, while the second part consisted of 30 items with Osgood seven-level rating scales that checked the elementary school administrators' leadership behavior.

The results of the study about the administrators' leadership behavior were as follows :

1. There were no significant difference in opinions between male and female teachers, but there was a tendency that male teachers needed the administrators with work-oriented behavior more than female teachers
2. There was significant difference at .01 level in opinions between the urban and rural teachers, that pointed to the urban teachers needed the

administrators with work - oriented behavior more than the rural teachers.

3. There were significantly difference at .01 level in opinions among the teachers with different work experiences. It found that teachers who had over twenty one years work experiences needed the administrators with work - oriented behavior more than the those with one to ten years work experience
4. According to separate analysis of the aspects, it found that the opinion of the urban and the rural teachers were significantly difference about the administrators' leadership behavior in the following four aspects the promotion of decentralization in cooperating with the community ($\alpha = .01$), the promotion of long life education ($\alpha = .01$), the educational quality assurance and educational standard ($\alpha = .01$) and the mobilization of community resources for educational management ($\alpha = .05$). Further more, it found that there were significantly difference on the opinion among the teachers who had different work experiences in two aspects, the educational quality assurance and educational standard ($\alpha = .05$), and the promotion of decentralization in cooperating with the community ($\alpha = .01$)

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีจากความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง ในการให้
ข้อคิดเห็นคำแนะนำการช่วยเหลือดูแลเอาใจใส่ ตลอดทั้งการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก
รองศาสตราจารย์ ฤกษ์ชัย คุณูปการ ซึ่งเป็นประธานควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ จนทำให้
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และ
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ a m โรจนตระกูล และผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุรัชย์ ขวัญเมือง ซึ่งเป็นกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ได้เสียสละเวลาในการแก้ไข
ปรับปรุง แสดงความคิดเห็นในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ดีที่ tail ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเกิดความ
มานะพยายามและมีกำลังใจในการทำวิจัยมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วิราพร พงศ์ยาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
บุญรักษ์ ตันท์เจริญรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เตือนใจ เกียวซี นางกิติมา แก้วป้อมปท
และนายนิพนธ์ ศิริสานต์ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามใน
การวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อำนวยพร สุนทรสมัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ จิตต์จนะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุวงรี วงศ์วัฒนา ที่ให้ความ
ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอเมือง และอำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ที่ให้ความอนุเคราะห์
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณอาจารย์สุทัศน์ คุ่มแพทย์ อาจารย์เสนาหา
คุ่มแพทย์ และอาจารย์ยุทธจักร ทองจันทร์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และตรวจสอบ
การเขียนบรรณานุกรมให้ถูกต้อง

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้นเป็นอย่างสูง
คุณความดีและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่
แต่คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนคุณครูและอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชา
ความรู้ให้กับผู้วิจัย และมอบแก่ พ.อ.อ. บัณฑิต ทองพันธ์ และสมาชิกทุกคนในครอบครัว
ซึ่งเป็นกำลังใจช่วยเหลือ ดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ
ได้ด้วยดี

อุบล ทองพันธ์